

Villamosítják a Szentes környéki tanyákat

Mindössze százezer forintot fizetett Valkai András azért, hogy áram legyen a Szenteshez közeli Nagynyomáson lévő tanyájában. A tulajdonos nagyon örül a villanynek, amitől alapvetően megváltozott az életük.

Valkai András és családja a villany előtt gyertyával, gázlámpával világított Nagynyomáson. Ha áramra volt szükségük, egy kimustrált orosz aggregátort működtettek, a gép itta a drága benzint. Az önkormányzatnál többször megfordult a tanyatulajdonos, remélve, hogy kapnak segítséget. Alig néhány hete bevezették az áramot Valkai Andrásnak, aki azóta csak derűvel az arcán tud beszélni a témáról.

Mint mondja, elkötelezett kutyabarát: tenyészt és kiképzti az állatokat. Egy labrador és két border collie számára nem volt megfelelő környezet a város, ahol most is lakik. Ezért vásárolta meg a tanyát, ahol most egy jó barátjának ad szállást, az állatok gondozásáért cserébe. Berezvai Tibor örömmel vállalta a feladatot albérleti díjként. Mióta van villany, a lakó géppel moshat, televíziót néz és zenét hallgat. Nem kevésbé tetszetős látvány este a kivilágított ház a puszta közelében – állítja András, aki mindössze százezer forintot fizetett az önkormányzatnak az élet-

színvonal-változásért. A bekötés kétmillió forintba került volna, ő azonban vállalta, hogy öt évig nem adja el a birtokot, így kaphatott támogatást.

A postás Valkai András munka után két gyermekével Nagynyomáson tölti a délutánokat, gondozzák a tanya környékét és telnek a friss levegővel. A terelőkutyák öt kecskére vigyáznak nap közben, a kecskék pedig apróra lelelelik a fűvet a ház környékén. Az áram birtokában most már gondolkodhat azon is a gazda, hogyan hegeszti meg a vaskerítést, és mi mindenre használhatja a villanyt a ház építése, szépitése érdekében.

BLAHÓ GABRIELLA

EDDIG 34 INGATLAN

Eddig 34 tanyába sikerült bevezetni az áramot Szentes környékén az önkormányzatnak. A város külterületén és a Belső-Ecserben összesen körülbelül húszmillió forintból valósult meg a tanyavillamosítás. Az összeg jelentős hányadát a területkiegényítési alaptól szerezte az önkormányzat – mondta Korom Pál, a városháza műszaki tanácsosa. A Démással megegyezésre jutva, a jövőben újabb 45 tanyába viszik el a vezetékeket. Minden olyan ingatlanban lesz áram, ahol laknak, vagy gazdálkodnak.

Beragadt a piac, a mindszei termelők tanácstalanok

Olcsón sem kell a pritamín

Már olcsón sem kell a pritamínpaprika – a mindszei termelők szerint. Míg Búza György gazdálkodó arról beszélt, hogy veszélyben a felvásárlás, addig társa szerint már nem is veszik át. A termelőket tömörítő Dél-alföldi Tész felügyelőbizottságának tagja, Kaczor István viszont azt mondta: két nap alatt 750 rekesz szeletelt pritamint vásároltak, vásárolnak fel, kilónként 70 forintért. Hozzátette: azt nem tudja, mit hoz a holnap.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Veszélyben a pritamínpaprika felvásárlása Mindszenten – állítja Búza György termelő, aki egy holdon gazdálkodik. Az idén eddig összesen 40 mázsa paprikát szedett le. Először a szeleteltért kilónként 120 forintot fizettek neki, majd 116 forintot, végül csak 85 forintért vették át tőle.

– Egyre kevesebbet kínáltak a paprikáért, most meg úgy tűnik, nem is veszik át – jegyezte meg a mindszei termelő. Szerinte a magyar pritamínpaprika is arra a sorsra jut, mint káposzta, amit Macedóniából hoztak be, de hazaként árultak. Törökországból, Romániából, Bulgáriából érkeznek az olcsó pritamín, így a magyar már nem kell. Búza György elmondta: évekként elment Mindszenten és környékén 600 holdon paprikázta, most jó, ha 30 holdon.

– A pritamínpaprikát nem lehet sokáig tárolni. Ha a tőven hagyjuk, akkor egy hétig elhúzzhatjuk a szedést, viszont ha ezen már túl vagyunk, akkor néhány nap múlva el kell adni, mert megrohad és kidobhatjuk – magyarázta Sebők Ferenc, aki szintén mindszei termelő. Szerinte nemhogy veszélybe került a felvásárlás, már egyáltalán nincs is felvásárlás a kisvárosban. Húsz éve foglalkozik pritamínpapri-

Nem tudni, meddig működik a pritamínpaprika-felvásárlás Mindszenten

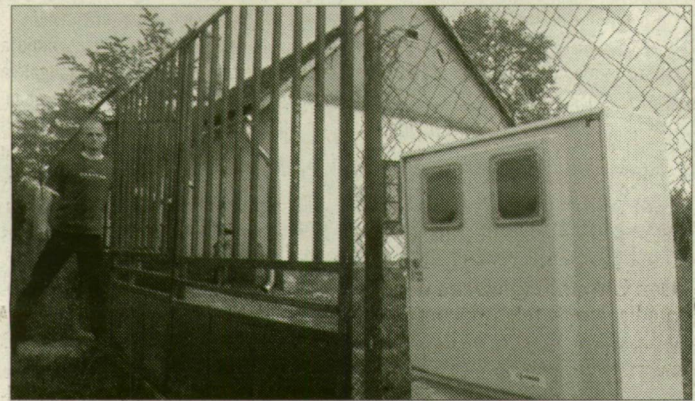
Fotó: Segesvári Csaba

ka-termesztéssel, de most nem tudja, mire számíthat.

Mindszenten harminckét gazdálkodó termel pritamint, amit a Dél-alföldi Tész-en keresztül értékesítenek. Kaczor István, a téz felügyelőbizottságának tagja elmondta: sikerült megállapod-

ni. Két nap alatt 750 rekesz szeletelt paprikát vettek át, kilónként 70 forintért. Hogy ezután mire számíthatnak a gazdák, azt nem tudta megmondani. Megjegyezte: a mindszei helyzet nem egyedi, az egész országban akadozik a felvásárlás, miután

túlkínálat van pritamínból. Kaczor úgy tudja, hogy az eddigi legfőbb fogyasztók, a németek sem veszik a paprikát. A jövőben megoldást jelentene, ha a feldolgozást helyben végezhetnék, valamint megfelelő hűtőkapacitással rendelkezne a téz.

Valkai András az áramot szinte ajándékba kapta Fotó: Segesvári Csaba

Könyvet írt a pálinkafőzésről – A vásárhelyi díszpolgár kalandos élete

Herczeg Mihály nyolcvan esztendeje

Nyolcvanadik születésnapját ünnepelte a napokban Herczeg Mihály helytörténész, nyugalmazott vásárhelyi levéltárigazgató, akinek most jelent meg a Pálinkafőzés Hódmezővásárhelyen című könyve. A Pro Urbe-díjas díszpolgár eddigi élete bővelkedett váratlan fordulatokban.

Parasztszaládból származik a vásárhelyi Herczeg Mihály helytörténész, nyugalmazott levéltárigazgató, aki egy fuvarnak köszönhető, hogy elindult a tanítói pályán. A számtalan tanulmányt és több könyvet is publikáló Pro Urbe-díjas díszpolgár „kulák” szülők gyermekeként állt munkába az egykori Földműves Szövetkezetben. Először raktári segédmunkás volt, majd parasztkocsival fuvarozgató. Egy alkalommal – mesélte – a városi tanács művelődési osztályvezetője édesanyjának fuvarozott, s miután elbeszélgettek az asszonnyal, az azt kérdezte tőle, hogy érettségizett-e, s szeretne-e tanító lenni. Herczeg Mihály szeretett volna, de nem bízott abban, hogy felveszik. Három soros jelentkezésére azonban 1952-ben mégis felvették, s a mátyáshalmi iskolában kezdte meg pedagógus pályáját.

– Érdekes világ volt az az első időszak, a főnököm például megmondta, hogy ennek, meg annak a gyereknek nem szabad jó jegyet adnom, csak azért, mert azoknak kulákok voltak a szülei. Tavasszal álltam munkába, nem sokkal a tanév vége előtt, s a következő szeptemberben már a Kenyere-parti iskolában folytattam.

lában is. 1953-ban tette le a minősítő vizsgát, éppen, amikor Nagy Imre jutott a kormányra. Azt, hogy szabadabbá vált a légkör, jól mutatta az is, hogy a Népfront égisse alatt újjáéledt mind a tizenhat, még 1949-ben betiltott vásárhelyi olvasókör.

– Bevittem engedélyeztetni valamilyen elvtárs füzetét azzal, hogy ezt szeretnénk mi odakinn előadni a népnek. Rábölintottak. Mi meg bemutattuk a Megkon-

dul az öregtemplom harangja című darabot. Azt, hogy az engedélyezett füzetben nem ez szerepelt, azzal senki sem törődött, a rendőrök ugyan kijöttek az előadásra, de csak a borok minőségét ellenőrizték.

Herczeg Mihály nagyon szeretete a paraszti környezetet, úgy érezte magát, mint az a vágott virág, melyet vízbe tettek, amikor bekerült a városba. A Rózsa Ferenc-iskolában tíz évig igazgató-

helyettesként dolgozott, majd amikor az iskola megszűnt, a Kiss Lajosba került.

– A levéltárósságba is véletlenül keveredtem. Már csomorkányi tanító koromban be-be bicikliztem kutatni, az volt a hiú rögeszmém, hogy megírom Vásárhely monográfiáját, közösen Bíró Józseffel, a művelődési osztály vezetőjével. Ő azért „hozott be” a levéltárba, hogy majd én össze-szedem az anyagot, ő pedig feldolgozza. Ebből nem lett semmi, 1976 januárjában kerültem a levéltárba, ő pedig márciusban meghalt.

Herczeg Mihály sokáig a maga főnöke és beosztottja volt, majd mikor Makó Imre munkába állt, kinevezték címzetes igazgató-nak. Tíz év után – alig töltötte be a 60. életévét – nyugdíjba küldték. Amikor ezt Almási István akkori könyvtárigazgató megtudta, felvette a könyvtár helytörténeti részlegébe, ahol még három évig dolgozott.

Hiába van majd két évtizede nyugdíjban, ma is nagyon elfoglalt: előadásokat is tart és a kerti munka is várja.

KOROM ANDRÁS

A PÁLINKA TITKA

Régóta érdekli a pálinkafőzés története Herczeg Mihályt, aki maga is főzet rendszeresen, s reggelenként egy kis kupicával iszik is a melengető nedűből. Szerinte ez ipar, s a kultúra része is, mégsem talált rá szakirodalmat, annak ellenére, hogy a vásárhelyi városi tanács már 1743-ban rendeletet alkotott róla. Ezért született meg a könyve.

Ez a kis üveg két-három napig is kitart – mutatja Herczeg Mihály

Fotó: Korom András

Juronicsek mexikói turnéja

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Szegedi Kortárs Balett szerdán Mexikóba indul, ahol négy hét alatt tizenhét alkalommal adják elő Juronics Tamás Európa-szerete sikert aratott Carmina Burana című koreográfiáját. Pataki András, az együttes vezetője elmondta: egy muzsikusból lett impresz-szió, Kovács László hívta meg őket, aki rendszeresen szervez vezető magyar művészek számára fellépéseket Mexikóban. Makó Iván társulata, a Fesztiválbalett, a Pécsi Balett és a Honvéd Együttes is járt már az ő közvetítésével az óceánon túl.

– Magunk sem tudjuk pontosan, hogy mire vállalkoztunk, hiszen a legkülönbözőbb szabadtéri és kőszínházakban kell majd fellépünk. Minden eshetőségre felkészültünk, csináltunk egy olyan rugalmas verziót is a Carmina Buranából, amit akár a legmostohább körülmények között is el tudunk játszani. Ez a turné egyszerre misszió és hatalmas erőpróba lesz az együttesünk számára. Sohasem voltunk még ilyen kimerítő vendégjátékon. Mexico City-től Veracruzon át Acapulcógig számos városban megfordulunk majd a következő négy hétben. Anyagiilag nem igazán éri meg, inkább azért vállaltuk, hogy megismerkedhessünk egy különleges, idegen kultúrával, ugyanakkor Magyarország és Szeged hírnevét öregbíthessük Mexikóban. Elsősorban mindannyiunkat a kaland izgat – mondta Pataki András.